



Illustreret Familienblad.

Old. P. Westerm 191

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 49.

Illustreret Familienblad
udkommer hver Uge og koster 1 Dollar
pr. Aar, ufravigelig i Forhnd

Den 9de December 1893.

Illustreret Familienblad
efstjebere af G. Wulfsberg,
Decorah, Iowa.

7de Aarg.

Biskop J. C. Heuch.

Biskop over Kristiansands Stift J. C. Heuch hører til vort Lands mest fremragende Gejstlige. Saa norske Gejstlige har samlet saadanne Maeser om sin Prædikestol, saa har havt saadan Indflydelse i vide Kredse, saa har udenfor sit Lands Grændser vundet saadan Anseelse, som netop Hr. Heuch, og naar vi idag bringer et Billede af denne rigt begavede og originale geistlige Taler, vil vi ogsaa i Korthed skildre hans Livsførelse.

Jørgen Christian Heuch er født 23de Marts 1838 i Kragerø, hvor hans Fader var Grosferer. Allerede tidlig blev han faderløs, men der blev af Moderen sørget omhyggeligt for H.s Opdragelse, og efterat han havde gaaet paa Kragerø Borgerstole til sit 14de Aar, blev han sendt til Kristiania, hvor han paa Nisens Stole fuldbendte sin Stoleuddannelse og tog, dimitteret af Cand. mag. A. B. Heiberg, Eksamen artium i 1856 med Karakteren haud illaudabilis. Det følgende Aar underkastede han sig Eksamen philos. med samme Karakter, begyndte saa at studere Theologi med Iver og Kraft og blev Kandidat 9de Decbr. 1861 med Karakteren laudabilis.

Kort Tid efter drog han til Udlandet for ved tydske Universiteter at fortsætte sine Studier. Det var Universiteterne i Leipzig og Erlangen, han besøgte, og paa Hjemvejen opholdt han sig nogen Tid i Kjøbenhavn.

Hjemkommen fra denne Rejse ansattes han Høsten 1863 som Andenlærer ved Borgerstolen i Kragerø, men forblev i denne Stilling blot noget over et Aar, da han opsigte sin Post i den Hensigt indtil videre at leve for sine Studier alene; men denne Plan strandede derpaa, at han fra daværende Sognepræst, senere Biskop, Jørgen Moe fik Tilbud om at blive dennes personelle Kapellan, et Tilbud, som H. modtog saameget hellere, som han før selv havde tilbudt Moe sin Hjælp. Efter en Tid at have været Moes uordinerede Medhjælper blev han 23de September 1863 udnævnt til Personalkapellan, og i henved 10 Aar vedblev han at virke under Moes Vejledning først i Drammen og senere i bestre Aker. "Aldrig kan jeg nok paa-sigge," siger Biskop Heuch i sit Vita, "at mine første Præstear henraadt under Samarbejde med en Mand, der i sjelden Grad evnede paa engang at vække enhver slumrende Evne hos den Unge og at øve Kjærlighedens opdragende Tugt. I mere end en Hensende har Moe steds været mit Forbillede under min Færden i Menigheden."

I 1874 modtog Heuch Konstitution som Præst ved Kristiania kommunale Sygehus, Arbejdsanstalt og Fattigstuer; men allerede det følgende Aar blev han ansat som Bestyrer af og Førstelærer ved det praktist-theologiske Seminarium. Hans Virksomhed ved dette Seminar var saare betydningsfuld. Hans Forelæsninger over Pastoralthnologi lige som ogsaa de homiletiske var originale og slaaende og fremfor alt overordentlig lærerige.

Ved Siden af denne sin Lærergjerning havde han ogsaa præstelig Virksomhed, idet han var Præst ved Diakonisseanstalten, og som saadan var han til-lige Lærer for Diakonisse-Eleverne.

Da Uranienborg Menighed ved kongl. Resol. af 29de Maj 1880 var oprettet fra 1ste Oktbr. f. A., søgte H. dette Kald og blev, skjønt flere ældre Ansøgere havde meldt sig dertil, 11te Septbr. udnævnt til Sognepræst for denne Menighed, og han fik ordnet det saaledes, at han kunde blive staaende som Lærer i Pastoralthnologi ved det praktist-theologiske Seminarium.

Uranienborg Menighed benyttede i Begyndelsen Slotskapellet som Sognekirke; men dette lille Guds-hus formaade kun at rumme en Brødel af dem, der vilde høre den storslagne Prædikants Fortyndelse af Ordet. Først i 1887 blev Sognekirken taget i Brug, og selv denne kunde ikke rumme den voksende Tilhørersfare.

Da Kristiansands Bispestol i 1889 var bleven ledig, erholdt Uranienborgpræsten de næstfleste Stemmer, og han blev 27de Septbr. f. A. udnævnt til Biskop over Kristiansands Stift. I det "Morgen-bladet" meddeler dette, ytrer det bl. a.: "Hr. Heuch, der tidligere har staaet skarpt ligeoverfor Lægmands-virksomheden i Kirken, har allerede for nogen Tid siden forsaavidt for endel forandret sit Standpunkt. Han benytter saaledes selv Lægmands Hjælp i Uranienborg Menighed."

18 Søndag efter Tref. (20de Oktbr.) holdt han sin Afskedsprædiken i Uranienborg Kirke. Til Tekst for den sidste af sine mange udmærkede Skriftetaler i denne Kirke tog Biskopen det Ord i Dagens gamle Evangelium: "Hvad tykkes I der om Kristus". Prædikenen over Dagens Tekst udmærkede sig i usædvanlig Grad ved den for Biskop Heuchs Fortyndelse ejendommelige Dærvhæd, Klarhed og Mandens Fyldde. Det var Betydningen af den rette Fattigdom for Gud, som her paa en indtrængende Maade udlagdes. Grundtanken i al hans Prædiken havde været at fremholde den rette Mandens Fattigdom uafhængig af jordiske Billaar som Forudsætningen for al virkelig Omvendelse til Gud.

"Man fik," saa slutter Mgbl. sit Referat, "Fornemmelsen af den Hengivenhed, hvormed Biskop Heuchs Tilhørere og Sognebørn har søgt sig knyttede til ham, og det Savn, hvormed de se ham drage bort."

Den paafølgende Søndag ordineredes han af Hs. Højesteret Biskop Esendrop, der til Tekst for sin Ordinationstale havde valgt Johs. Abenb. 21, 5. "Biskop Heuchs Prædiken" skr. Mgbl., "gav et Billede af Manden i hans Kraft og Klarhed, og med slaaende Tanker gav han den store Forsamling et levende Vidnesbyrd om Evangeliets Kraft til Salighed, og det var visseelig med dyb Bæmød mange maatte tænke paa, hvad de har ejet i ham, og hvad de skulde miste."

I Uranienborg Kirkes Sakristi ophængtes hans malede Portræt. Ogsaa i Kristiansands Stift fik han snart mange Venner og Beundrere, og deres Tal vokser, alt efter som Biskopen blir kjendt. Han har saadet Departementets Til-ladelse til under sine Visitationer at gaa frem paa en noget inden Maade end hidtil har været Skik, og særlig skal da hans Vitats-moder, hvortil Menigheden ind-



J. C. Heuch.

som havde givet hende saa mange Løfter om en skøn og herlig Tid i hans Selskab.

Allerede den første Aften havde hun efter Aftale sendt ham en Billet og meldt sin Ankomst, og Faderen havde selv taget Brevet med for at putte det i den nærmeste Postkasse.

Men den længselsfuldt ventede udeblev, og hver ny Dag blev hende en ny Skuffelse.

Maaske han var rejst bort i en eller anden nødvendig Forretning; maaske han var syg.

En Dag, som hun kjed og villieløs slæntrede opover Karl-Johan ved Faderens Side, kjørte en glimrende Ekvipage forbi.

Over de store, slanke, fintbyggede Heste var kastet klare broderede Tæpper, og de utallige smaa Sølvklokker ringede saa smukt i Forbisarten. Paa Buxken sad en livreflædt Tjener, og ved en ung, smuk, pelsflædt Dames Side sad Doktor Sten styrende de vrinskende Heste med sin behandsfede Haand.

Solveig, som var bleven staaende som fastgroet paa Fortauget, saa alt dette saa klart og tydeligt, medens det hamrede løs inde i Barmen.

Altjaa var han i Byen!

Men til hende var han ikke kommen!

Og saa straalende lykkelig som han saa ud!

Byen med sit myldrende Liv var med engang bleven hende utaalelig — gaa der og traak frem og tilbage og stirre paa alle disse fremmede Ansigter!

Uch! saa ækkelt, som det var at gaa her, akkurat som om man gif i en Aftedynge!

Na gid hun bare var hjemme igjen!

Men hvor i Alverden var Fader bleven af? Nu stod hun da rigtig net i det ogsaa, hun, som ikke engang vidste at finde Vejen tilbage til Hotellet.

Som hun gif der tvivlraadig med Graaden i Halsen, fik hun derover paa det andet Fortaug Dje paa Harald Sandberg, som med raske Skridt kom spadserende opover.

I en Fart var hun over Gaden og rykkede ham i Armen med et glad Udtryk i sit Ansigt.

Han standsede og vendte sig forundret om, men idet han fik Dje paa den, som saaledes holdt ham fangen, glimtede noget i de mørke Djne, som om han skulde have lyst til der midt paa Gaden at slaa Armen om hende.

„Hvor dejligt det var, at jeg traf Dig, Harald.“

„Synes Du det, Solveig?“

„Ja det synes jeg rigtignok; Fader kom bort fra mig i Folketværmens, og jeg ved snart sagt hverken op eller ned her i denne lille Byen.“

„Kanskje Du alt er kjed af hele Herligheden?“ lo Harald og lagde hendes Arm fortroligt i sin, medens han fortsatte opover.

„Uj, jamen er jeg kjed af altsammen. — — — Fader er nu heller ikke det rette Selskab for en statfelses uvidende Gaas som mig. — Men Kjære, naar kom Du, Harald?“

„Gaaarastes. Jeg blev forsinket et Par Dage, skal jeg sige Dig, ellers skulde jeg nok været efter før. Jeg var indom paa Hotellet for en Times Tid siden, men saa var jeg gaaet ud.“

„Jeg har rigtig ventet paa Dig, for Du ved jo, hvor rent interesseløs Fader er — det er bare Handel og Forretninger, han funderer paa, ser Du.“

„Jeg skal gjøre mit bedste for, at Du kan saa komme omkring og haade se og høre, det kan Du stole paa, Solveig,“ og han gif og saa med et varmt Blik paa den unge, smukke Pige, som fornøjet gif ved hans Arm og tog sig saa godt ud i sin nye, fiffte Winterdragt.

Harald saa paa Uhret.

„Egentlig havde jeg en Forretning at afgjøre i Formiddag, men lad gaa — nu følger jeg Dig, Solveig, saa gaar vi til en Begyndelse ind paa Universtetet, den zoologiske Samling er nu netop aaben, siden kan vi gjøre en liden Afstikker til Nationalgalleriet og Skulpturmuseet, og saa tænker jeg, vi efterpaa bliver baade trætte og jultne, saa gaar vi ned til Günther og faar os noget i Livet. Nu, hvad siger Du til det, Solveig? det er ialfald en liden Begyndelse?“

„Jeg synes bare godt om det, Harald, det skal blive morsomt.“

„I Aften gaar vi naturligvis i Theateret? Per Gynt spilles — og jeg har sikret os rigtig gode Pladse i 1ste Parket, skal jeg sige Dig.“

„Per Gynt! — det skal blive stræffeligt morsomt!“

„Det samme synes jeg. — Men lad os nu se paa Programmet for Morgendagen, Solveig. — Hvad vilde Du synes om en Formiddagstur i Vogn rundt Ladegaardsøen, saa stiger vi naturligvis af og faar Forfriskninger i Restaurationen, og saa beser vi den gamle Stavkirke, Røgstuen og Staburet. En Eftermiddag, naar der er Musik, kan vi pr. Dampskib rejse ud og besøge Østarschal, og da skal jeg se at skaffe os Afgang til Kongsgaarden og ogsaa — Du kan tro, det er dejligt at spadserer derude paa Den, Solveig, og Du kan tro, der er en glimrende Udsigt over Byen fra Taarnet paa Østarschal.“

Harald saa ud, som var han i den syvende Himmel ved den blotte Tanke paa at kunne saa fare omkring og besøge Solveig alle disse Herligheder.

Saa styrede de over Gaden og ind i Universtetets Vestibule, og saa forsvandt de derinde med det øvrige Publikum, som strømmede til.

(Forts.)

Præsten.

En Fortælling af V. L.

[Eftertryk forbydes.]

(Forts.)

„Jo, ser De, vi tjente jo sammen paa Gaarden, Jens Peter og jeg. Ja, han var dengang hverken svaghnet eller rundrygget, kan De tro, men saa rank og stolt en Karl, som der knap var Mage til i hele Egnen, og saa troede han paa Gud. Hans Hjem havde været lidt trist, for Forældrene hørte til dem, som de kaldte for „de stærke Jyder“, selv var han ogsaa lidt stille af sig og lidt forlegen overfor Fruentimmer, men ellers dygtig og bestemt, og saa havde han saadanne smukke Djne, at man vanskeligt kunde sige nej til noget, naar han saa paa en. Jeg mærkede nu godt, at han kunde lide mig, men jeg kunde ikke tænke mig, hvordan han skulde saa sagt det. — og jeg, lille Frøken, — ja, jeg vil ikke gjøre mig bedre, end jeg var; jeg gif og længtes efter, at han skulde sige det.“

Men nu skal De bare høre, hvordan det kom tilfaldt. Jeg har før fortalt Dem, at jeg var bleven et Guds Barn det Aar, jeg gif til Præsten; men det gif nu saadan op og ned med mig; der var intet ret Hold i det. Lyftig og let som jeg var af Naturen, fik Verden tidt fat i mig igjen, og Livet sammen med de mange ugudelige Piger og Gutter paa Gaarden var slem for mig. Nu var der en af Pigerne, der hed Hanna, som rent ud sagt var en rigtig daarlig Person, og hun havde nu bagtalt mig saa for Herkabet, at jeg havde haft Ubehageligheder for det, og derover var jeg bleven saa bitter i Sindet mod Hanna, at jeg havde fattet rigtig Nag, saa at jeg selv havde ondt af det. For jeg skal sige Dem, Frøken Anna, det kan slet ikke passe sammen at ville høre Herren til og at bære Nag til nogen af dem, som han er død for. Vil vi ikke slippe vor Brede, da maa Herren lukke for sin Naade og lade os prøve den Tur, at gaa alene med vor Bitterhed. Mig gif det nu saadan, at det var ligesom Solen var bleven formørket for mig, og jeg havde ingen rigtig Glæde mere ved nogen Ting. Og det gjorde mig endnu mere hadesfuld paa Hanna, som jeg fortalte mig selv var Skyld i det altsammen. Saa en Dag — jeg havde nu i lang Tid ikke talt et Ord til hende — løb Bredden af med mig, og jeg sagde hende en Mængde onde Ord, som jeg ikke kunde staa ved, og som jeg sidenefter bittert maatte angre og ønske, jeg ikke havde sagt. Ser De, lille Frøken, saadant noget er altid værst for en selv. Jeg havde svært ondt af det, for den fjære Gud, som ikke vilde slippe mig, han klemte mig med det baade tidlig og sildig og gjorde mig det saa hedt i Samvittigheden og med Uro i Hjerter, at jeg var helt forpint af det. Jens Peter mærkede godt, at der var noget i Vejen, og der var det i hans Djne, som sagde mig, at han kunde regne ud, hvad det var, og at han sørgede over det.

Saa var det en Dag sent paa Efteraaret, at vi kjørte Korn i Hus, Jens Peter var ogsaa med, og at Hanna og jeg ved Middagstid kom til at staa

alene ved en Staf. Vi talte ikke sammen — hun stod bare stille og saa ud i Luften, og der var ligesom et bedrøvet Udtryk over hendes Ansigt; jeg havde aldrig før syntes, hun var saa pen en Pige, som nu. Jeg blev saa underlig beklemmt, og paa engang var det, ligesom jeg hørte Herren selv sige: „Kirsten! vil Du have det godt med mig, saa maa Du bede Hanna om Forladelse,“ og uden at jeg tænkte en Smule over det, bruste det ud af mig: „Hanna, vil Du tilgive mig? jeg har syndet imod Dig, saadan og jaadan, og saa beklænte jeg ærligt, og da hun satte et meget forbauget Ansigt op, som om hun slet ikke kunde forstå noget af det hele, saa sagde jeg det lige ud, som det var: „Jeg skal sige Dig, Hanna, at jeg kan ikke saa Lov til at være længere ved paa Dig for den Herre Jesus.“

Idet samme blev der ringet med Middagskloffen, og Hanna, der stod, som om hun havde tabt Mælet, gif uden at sige et Ord, idet hun laante mig et Par Djne, der sagde saameget som: Kirsten er nok gaaet fra sin Forstand.

Men jeg brast i Graad og slog Hænderne for Øjnene; da jeg vilde tage dem bort igjen, tank — da staaer Jens Peter for mig rank og ret og ser paa mig med et Par Djne saa klare og lyse, at jeg naatte slaa mine ned. Og saa strakte han sin trofaste Haand ud imod mig og sagde: „Kirsten, vil Du være min Kone?“ Ja, han havde staaet paa den anden Side af Staffen og hørt det hele, kan jeg tro.

Saadan gif det til, at vi blev forlovede. Aaret efter blev vi gifte og satte Bo.

Om jeg var meget bevæget, da jeg skulde staa Brud? Jo, De kan tro det. Matten forud kunde jeg slet ikke sove for bare Glæde, men saa og rakkede og bad til Gud, at jeg maatte blive ham en god Kone. Og da saa Kirkekloffen lød, og jeg gif op ad Kirkegulvet i min nye sorte Merinos Kjole og Sue med Lin og Guldnakke, da vilde jeg ikke have byttet med nogen Prindsesse. Og saa vor lille Stue, da vi var bleven gifte, med den store nymalede Dragkiste med K. J. P. paa — det skulde sige Kirsten Jens Peters, og Hjørnefabet med den hvide Engel, som De nok kjender — men dengang havde han baade hele Vinger og Ben — han havde vi faaet af Præstefruen, og de smukke Kopper, som vi fik af Herremandens Frue, . . . og Blomsterpotterne med Guldendlak og Verkojer i Vinduet. . . ja, for jeg har nu altid holdt saameget af Blomster. De kan tro, jeg holdt det rent og pent hos os, . . . og hvor det var morsomt at lave Mad til Jens Peter, naar han kom hjem fra Arbejde. Jeg kunde kjende ham paa Trinene helt henne fra Hjørnet af, naar han kom. Jo det var en lykkelig Tid, og jeg husker det altsammen, som om det var igaar. . . . Men jeg staaer og snakker. — Ja, De ved jo nok, lille Frøken, at de gamle Baskerfoner er slemme til at lade Munden løbe — og ved det at Far siger saa lidet . . . og saa er Humøret jo da ogsaa godt endnu, endstjændt det er 27 Aar siden, jeg stod Brud.“

„Anna! Anna! hvor er Du?“ lød her Fru Sørensens Stemme ud igjennem det aabne Kjøkkenvindue. Og med et Smil paa den rødmenende Kind og et talfende Nik med Hovedet smuttede Anna ud af Bryggerhusdøren og ind at tage fat i det meget, der var at gjøre og ordne til Festen.

Lidt efter stak Fru Sørensen Hovedet ind ad Døren.

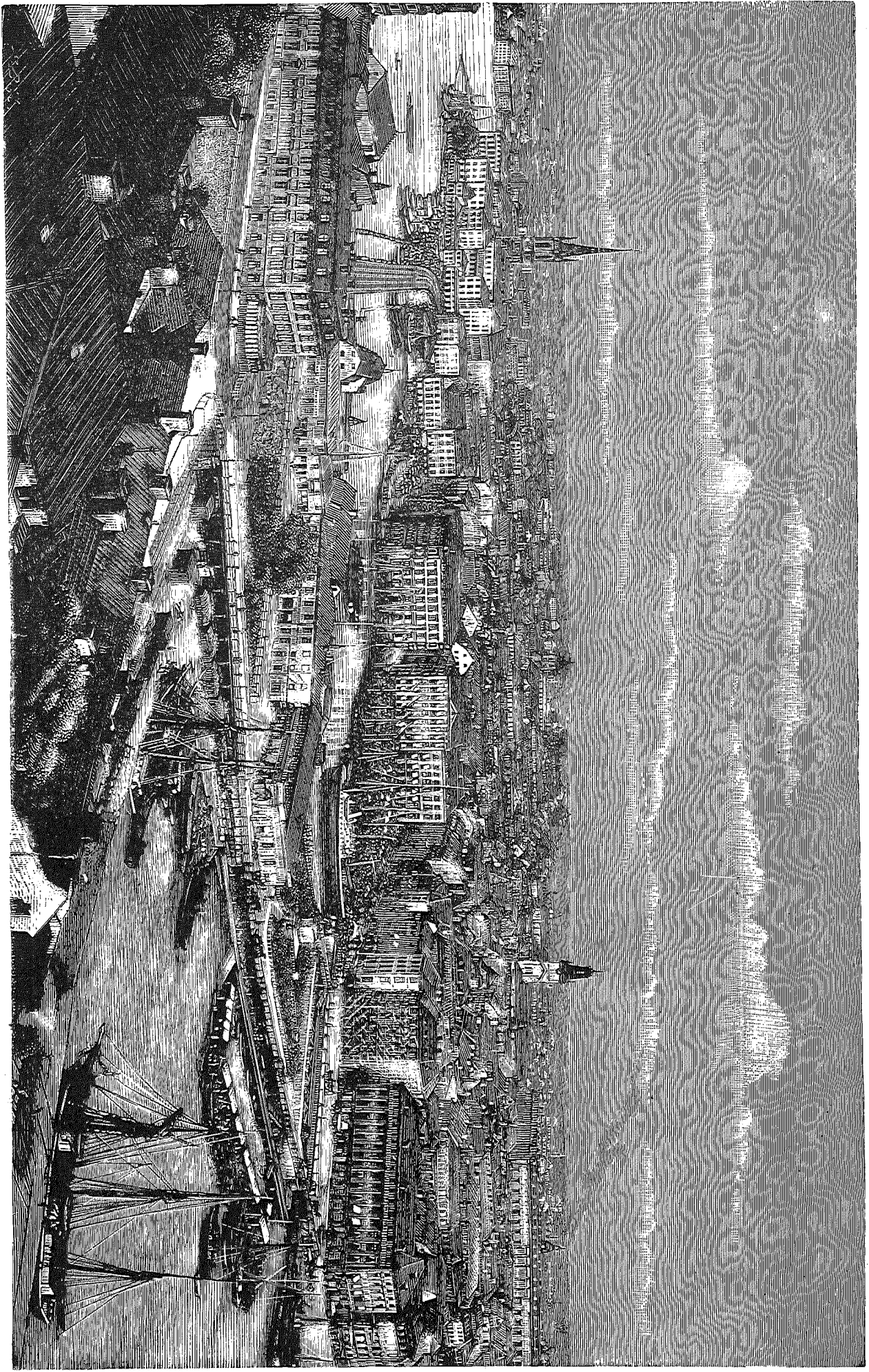
„Naa, hvordan gaar det, Kirsten? Der er nok meget dennegang.“

„Na, vi skal nok saa Magt med det, Frue,“ var Baskerfonens Svar.

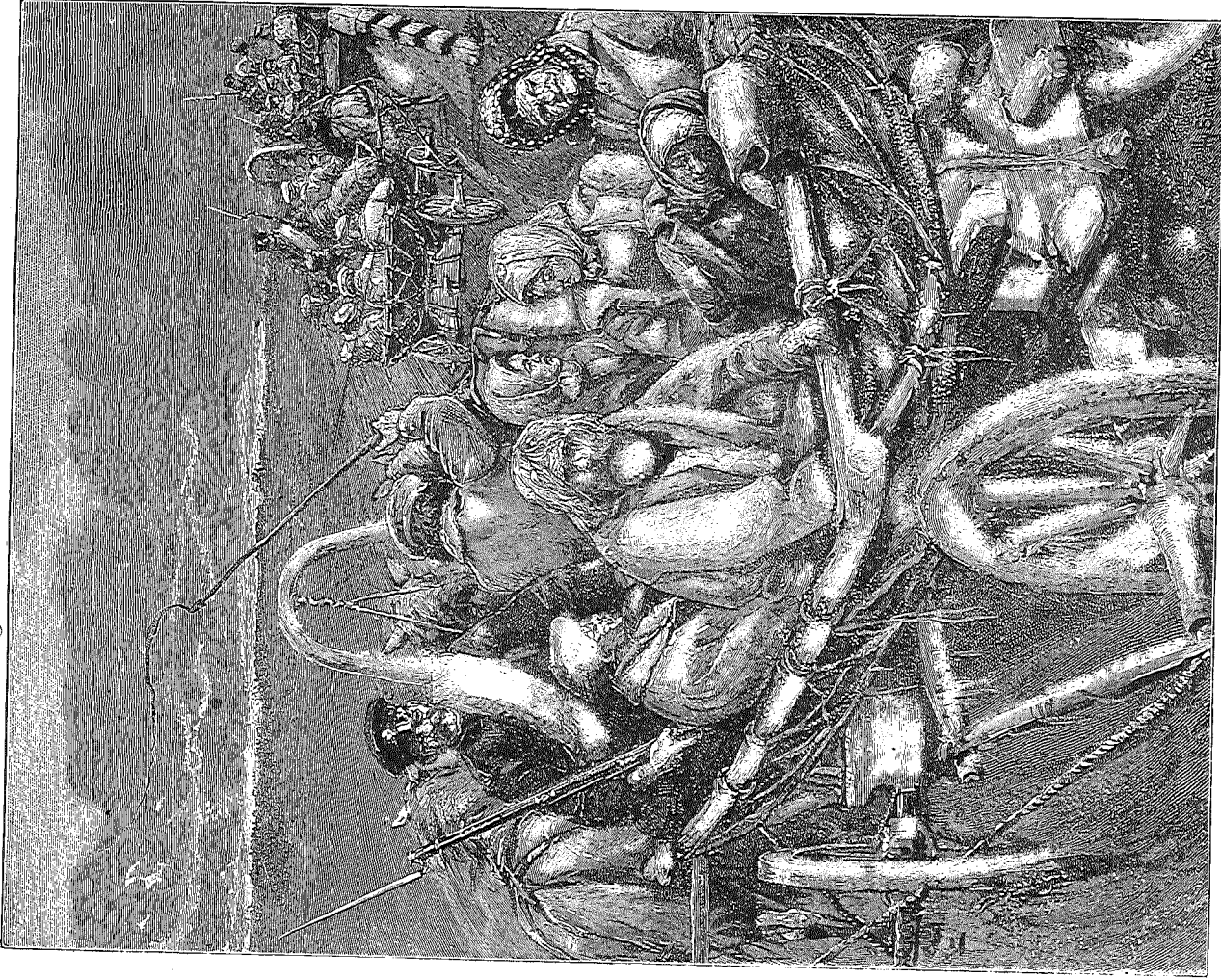
Der blev en Pause, medens Fruen traadt ind og tog paa Tøjet, som stod i Blød.

Fru Sørensen var en statelig Kone endnu, skønt Haaret begyndte stærkt at graane; hun var der anden Brud, nemlig Sølvbryllupsbruden. Paa Verdag skulde de Unges Bryllup staa her i Brudens Hjem paa Forældrenes Sølvbryllupsdag; dette var den store Begivenhed, hvoraf Byen levede i denne Tid. Man talte næsten ikke om andet. Man vidste naturligvis Bested om alting, indtil hvad Mad de skulde have, og hvad hver af de Indbudte skulde have paa. Shjomfruene sled til langt ud paa Matten, og Nyhederne fløj fra Hus til Hus:

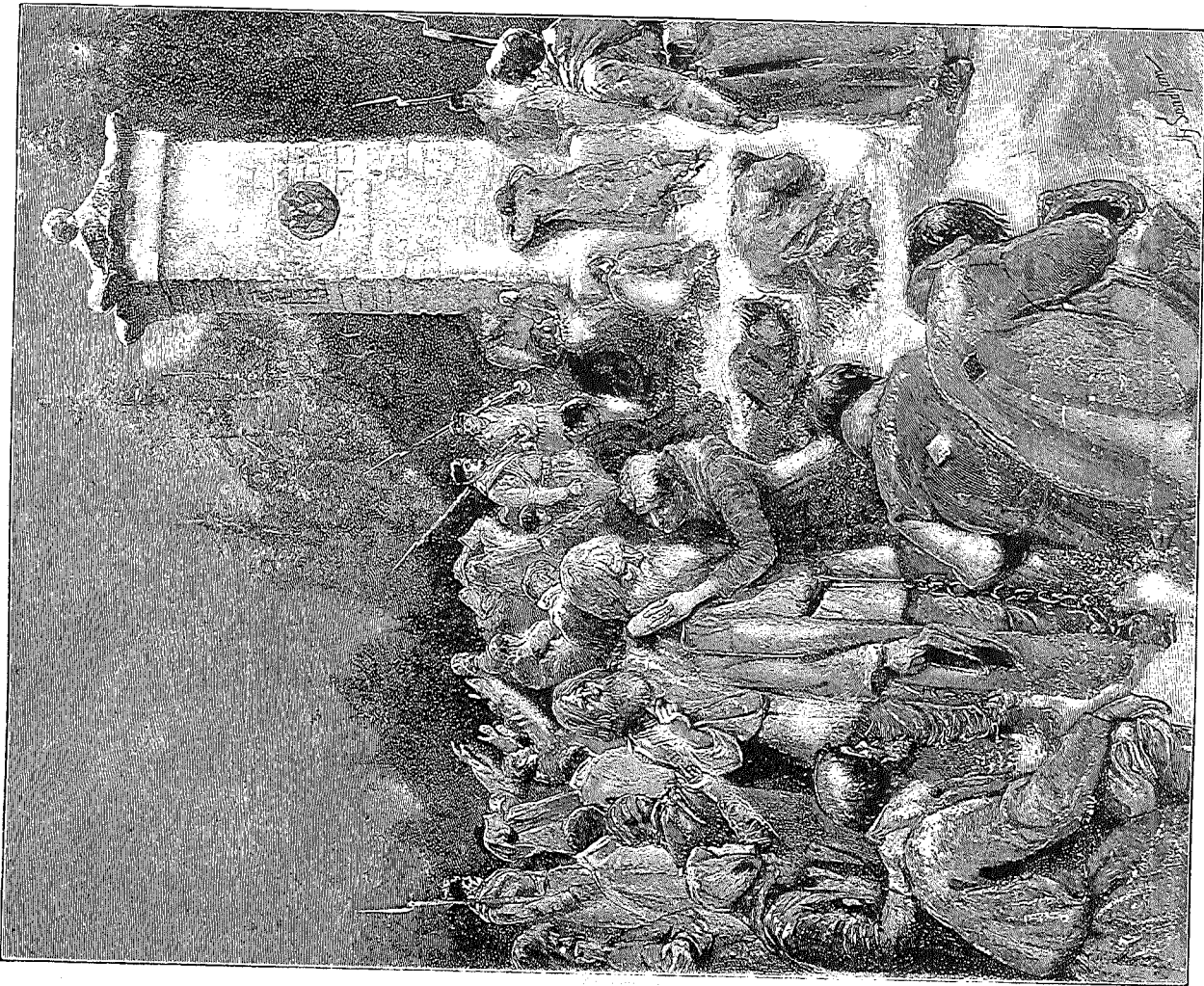
„Det bliver alligevel ikke det Lykkeblaa, men det Staalgraa med Silkeblomsterne i, som Justitsraadinden skal have Kjøle af; jeg har det fra Betjenten, som selv har solgt hende det. . . .“



Stockholm.



Paa Vej til Sibirien: Transport af syge og syge Forviste.



Busette Forviste ved Grendjepelen mellem Europa og Asien.

„Tænk, det skal være en Hemmelighed, hvad Frøken Nielsen skal have paa . . . er det nu noget at gjøre en Hemmelighed af? vi faar det jo dog allesammen at se paa Lørdag; men hun er nu altid saa hemmelighedsfuld og saa vigtig af det Mar, hun var i Kjøbenhavn. — Kjølen er bestilt fiks og færdig hos en af de store Manufakturhandlere paa Kjøbmagergade og kommer ikke før Fredag i en Kasse med Haarpynt og alting, lige til at tage paa. Det vil nok smage af Skillingen . . . ja, det er godt for, hvem der har Penge nok. — So, det Hvidt-Bl, det har givet noget af sig.“

Der var tjenstvillige og rappe Tunger nok til at bringe det rundt, men man havde travlt, og da ikke mindst Frøken Snackenborg, hende, som Doktoren kaldte Byens Avis.

Kirsten tørrede igjen den hvide Sæbehaand i Forklædet, og saa rykkede hun lidt forlegen frem med den anden Bufet, for dette var sværere, og her maatte man være mere forsigtig med, hvad man sagde.

„Ja, saa vilde jeg være saa fri at lykønske Fruen til den store Fests, og saa er her et Par simple Blomster.“ . . . kom det stilfærdigt frem, medens Buketten i Papir ved hvert lille Ophold i Sætningen blev stadt lidt længere frem imod Fruen.

„Ja, det maa rigtignok være en stor Glæde! Der er ikke mange, som faar saameget paa engang; . . . men det forstaar sig, saa er det jo igjen lidt vemodigt at miste Datteren. Herren velsigne Dagen for Dem og Deres Mand! Det bliver rigtignok en stor Højtid.“

Fru Sørensen saa prøvende paa Kirsten.

„Ja, det bliver en stor Fests,“ sagde hun, idet hun tog imod Blomsterne; „men hvordan er det? I har jo allerede holdt Sølvbryllup?“

„Ja, for to Aar siden, naar vi naa til Midtjuledag.“

Der blev en Pause. Fru Sørensen saa saa underligt spørgende paa Kirsten. Til sidst kom det:

„Det var vel en glad Dag for eder, Kirsten?“

„En velsignet, det kan Fruen tro. Det var en Søndag, og saa var vi to Gamle og Karen ved Herrens Bord, tænk den Naade, at vi kan tage hende med der. Og hvor vi havde meget at snakke for, ikke alene for Guds Naade i det Mandelige, men ogsaa for dagligt Brød i alle de Aar og for Helbred — ja Søs Peter har jo nok skrantet lidt af og til — men saadan i det hele taget, og saa Barnet, Karen, som vi har saamegen Glæde af, og saa saadan en Mand som Søs Peter. Det passer sig nu i Grunden slet ikke at rose sin egen Mand, men Fruen kan tro, at det er godt at have saadan en kjærlig Ven ved Siden, naar det kniber, og det slipper man jo ikke for i 25 Aar.“

Og saa fik vi saadan en uventet stor Glæde paa Dagen med det, at der kom Brev fra Sønnen i Amerika, som vi saalænge slet ikke havde hørt fra, med Tidende om, at Herren havde skaffet ham saadan en god Plads og holdt ham fra Ugudeligheden derover, for det kunde jeg godt læse ud af Brevet. Ja, Gud er rigtignok trofast, og han hører Bønner, det er vist; men tænk, hvor kjærligt af ham at betænke os med det Brev netop paa vor Sølvbryllupsdag! Jeg skal heller aldrig glemme ham det!“

Her maatte det grove Forklæde igjen agere broderet Lommeørklæde.

Der gik et bevæget, halvt smerteligt Træk hen over Fru Sørensens Ansigt, og der var noget, der stak i venstre Side. Dette var et Byst fra en helt anden Verden end den, hun havde levet i disse 25 Aar; hun fornåm saa bestemt, at der var to Verdenner til i den samme By, og at Kirsten levede i den ene og hun i den anden, og nu, da Døren havde staaet lidt paa Klem, og hun havde faaet Lejlighed til at kigge ind, fik hun en trykkende Følelse af, at Kirstens var langt lysere og varmere end hendes egen, og der var tillige en underlig Vællugt af noget, som hun ikke vidste, hvad hun skulde kalde. Det var mærkeligt, at der kunde være saa megen mere Tak i Kirstens Verden end i hendes, da der var saameget mindre Penge.

„Tak, Kirsten, sagde hun, og saa gik hun. (Fortf.)“

En St.-Hansaften.

Interior fra Hovedstaden
af
Linch.



Midtjommerjolen sendte sine brændende Straaler over Hovedstaden.

Stortorvet laa som en Blomsterhave; Handelen gik livlig, og Folk drog afsted til sine Hjem med Blomsterbuketter, Planter og Birkebuske; thi det var St.-Hansaften.

De fleste af Byens bedrestillede Familier var allerede flyttede ud til sine Landsteder, eller rejste bort til Badesteder og Sanatorier for at tilbringe Sommeren der; nogle drog afsted gennem Gaderne med Kuffertyer og Badstække, for med Jernbane eller Dampskib at naa Bestemmelsesstedet for sit Sommerophold til Midtjommerdagen, men mange maatte endnu opholde sig i Byen, saalænge Sommerferien ikke havde taget sin Begyndelse.

Det var lige i Middagstiden. Arbejdere og Forretningsfolk strømmede op og ned gennem Gaderne; Solen skinnede varmt, de hvide Murvægge kastede det skarpe, blændende Lys tilbage, og den varme Luft opfyldtes af et stikkende Skin som smertede Øjet. Men en svag Vind viftede gennem Gaderne, hvirvlede Birkeløvet omkring og bragte Duften af Blomster og friskt Løv ind gennem de aabne Vinduer, ind i de stumle Kjelderlejligheder og trange Baggaarde, hvor der sad mangen gammel, fattig Stakkel, ubemærket og forglemmt, som sjelden havde Anledning til at nyde Blomsterduften ude i den frie Natur, og som ikke havde Naad til at kjøbe sig en frisk Buket eller Løvbukse og pynte sin Stue med til Midtjommerdagen.

Mange tænkte maatte tilbage paa hin lykkelige længst forvundene Tid, da de som Barn strejfedes omkring i Mark og Eng og plukkede Blomster St.-Hansaften; da de stak Løvbuxer under Bjellerne i Taget og pyntede Kaffelovnen med friske Blomster. Var Hytten liden og lav, den stod der dog i den frie Natur, underskyggesfulde Trær og med Udsigt over den friske Eng, hvor Vildblomsterne prangede i alle mulige Farver.

Maatte var der ogsaa dem, som med bitre Tanker i sit Hjerte klagede over sin Lod og misundte de Rige, som kunde tilbringe Sommeren ude i den friske Luft paa Landet og have det saa godt.

En glimrende Ekvipage rullede afsted over Stortorvet. Et Par skinnende, brune Heste stampede utaalmodigt med Fødderne i Gaden, da en livrækket Kuff holdt igjen i Løkkerne, medens nogle gamle Sælgekoner sprang tilside.

Sollyset blinkede paa det nysølvbeslagne Sæletøj, medens mange nysgjerrige Blikke rettedes mod Vognen, for at se, hvordan disse lykkelige Menneſter saa ud, som kunde tilbringe St.-Hansaften paa en saa behagelig Maade, medens saa mange andre maatte slide og stræve i Solheden for at tjene det daglige Brød.

I Vognen sad en midaldrende Herre med et blegt, aristokratisk Ansigt, i sorte Klæder og med slorombunden Hat. Og ved Siden af ham en Dame, formodentlig hans Hustru, der ogsaa var klædt i dyb Sørgedragt og med et bedrøvet Udtryk i det fintformede, blege Ansigt.

Maallet for deres Tur var ikke vanskelig at gjætte; i Vognen stod en Kurv fyldt med Krandsje, de fleste af Myrthe og hvide Blomster.

De mange nysgjerrige Ansigter fik et alvorligt Udtryk. Hvem vidste, hvormange Taarer, der var faldt paa disse Krandsje, førend de blev løftede op i Vognen, og hvem kunde tælle de Sukke, der endnu skulde ledsage dem ned i den dybe Grav.

Var det maatte en kjer Søn eller Datter, maatte deres eneste Barn, Hjemmets Lykke og Hygge, ja hele deres Fremtids Lyse Haab, som Jorden skulde lukke sig over i næste Øjeblik?

Døden gjør ingen Forskjel paa Fattig og Rig, den finder Rigmanden i de glimrende Sale, saavel som Betleren paa Straalejet i den usle Hytte, Ung og Gammel, Fattig og Rig, Høj og Lav, uden Undtagelse, uden Forskjel, alle maa følge, naar Kalde Lyder.

Paa Torvet gik alting sin vante Gang, der kjøbtes og solgtes; men Vognen rullede afsted gjen-

nem Grændsen og svingede op Mersgaden for at standse udenfor den store Blomsterhave, der hvor Trærne staa ligeaa friske og grønne som noget andet Sted, og hvor Fuglene synger ligeaa lystig i Trærne, men hvor Blomsterne har en ejendommelig Duft, og hvor de ofte bliver vandede med Taarer.

Lykkens Land.

Med Haand i Haand vi tog vor Vej
Engang fra Hjemmet, hun og jeg,
I de skønne Barndomsaar,
Søgende, af Troen førte,
Landet, hvorom tidt vi hørte —
Feens Land med evig Vaar.
Over bløde Grønsværstæppe,
Gjennem Kornet, som vi neppe
Kunde se udover, gik
Vi ind paa den brune Hede,
Gjennem Lyngen haardt vi strede,
Stedse med Forventningsblik —
Indtil vi saa overtrætte,
Fra den vante, flade Slette
Til en Bakketop opsteg,
Hvor vi saa, at Solen daled
Og med Purpur Himlen maled —
Men da sidste Dagslys veg,
Da sig Mørket ret udfolded,
Stod vi skjælvende og kolde,
Og det sidste Mod bortsvandt.
Længe græd vi, til vi trætte,
Slumred ind i Drømme lette —
Der min Fader os da fandt,
Svøbte os i Tæpper varme,
Bar os glad paa sine Arme
Til vort Hjem, hvor Mødre to
Havde ventet Timer lange,
For hver Stund, der svandt, mer bange;
Nu vor Hjemkomst bragte Ro;
Men for Skjænd vi slap dog ikke
Og for mange Straffeblikke;
Dog endnu paa Feens Land,
Hvor kun Lykkelige bo'de,
Fuldt og fast vi begge tro'de,
I vor Barndoms Uforstand.

Og Aar der gik, igjen vi to
Tilsammen drog fra Hjemmets Bo.
Glad med Mary, som min Viv,
Jeg vor egen Rede bygged —
Der ej maatte nogen Skygge
Falde ind af Sorg og Kiv.
Ja, end i vor Uforstand,
Søgte vi om Lykkens Land,
Syntes ved dets Port vi stod;
Da paa Fingrene vi satte
Ringene, de klare, glatte,
Tænkte vi med frejdigt Mod:
„Det er Nøglen, som skal lukke
Os derind,“ til bange Sukke
Havde vi den Gang ej Tid.

Da det første Aar var svundet,
Sagde vi: „nu har vi fundet
Landet uden Kamp og Strid!“

Tiden gik, vor Hytte lille
 Var ej længere saa stille,
 Børnestøj derinde lød.
 Panden havde Rynker faaet,
 Ej vor Dør forbi var gaaet
 Mørk og skummel Savn og Nød,
 Tidt som Gjæster hos os dvæled',
 De og martred vore Sjæle.
 Da vi saa vor Uforstand,
 Tynget ned af bitter Møje;
 Nøden med sit vilde Øje
 Tør ej se paa Lykkens Land.

Skilte fra de kjendte Steder,
 Dragne bort fra Hjemmets Heder,
 Paa et Skibsdæk — Haand i Haand,
 Stod med vore Smaa vi begge —
 Om os allesammen rækked
 Kjærlighedens bløde Baand,
 Og endnu som før vi tro'de
 Paa et Land, hvor Lykken bo'de,
 Didhen styrede vi frem.
 Ud for heldig Vind sig spiled
 Skibets Sejl, vi hurtig iled
 Over Sø til nye Hjem;
 Men for heldig Fart en Gave
 Fordred Havet, vi begrave
 Maatte i dets dybe Favn,
 Vor yngste Pige — der var blind —
 Saa med end mer Sorg i Sind,
 Skibet bar os ind i Havn. —
 Ha! jeg stred for Guld — naar bøjet
 Jeg i Arbejd stod, for Øjet
 Flimred alt med gyldent Skjær.
 Guld jeg søgte, Heldet fulgte,
 Jordan Skattene ej dulgte,
 Rigdom fandt ret snart jeg der,
 Og vi raabte i vor Glæde:
 „Her er Landet, Lykkens Sæde!“
 Ak, vor Glæde blev kun kort:
 En efter en af vore Smaa,
 Til Kirkegaardens stille Vraa
 Vi sorgfuld bare bort.
 Men Ensomheden i vort Hjem
 Vor Eftertanke kaldte frem,
 Viste os vor Uforstand.
 Vi fatted nu at vore Smaa,
 Før os det blev forundt at naa
 Ind til det rette Lykkeland.

Vendt tilbage til de Steder,
 Hvor vi mindes Bardoms Glæder,
 Jeg og Mary, Haand i Haand,
 Vandre frem med Fodtrin trætte,
 Dog med Hjerter mere lette,
 Mod en Flod — men ej vor Aand
 For dens mørke Vande grue;
 Thi vi kunne begge skue
 Vore Børn paa modsat Bred,
 — Der er Lykkens sande Sæde,
 Der er Fryd og idel Glæde,
 Der den Trætte finder Fred. —
 Underligt at dog den Blinde
 Skulde først til Landet finde,

Og at det var vore Smaa,
 Der ved Haand os skulde tage
 Og til Himmelen os drage.
 Godt, vi kunne nu forstaa,
 At vi jaged før en Skygge
 Af den virkelige Lykke,
 Rundt omkring paa Jordens Rand.
 Sjælene udødelige,
 Skulle deres Føderige
 Atter finde i Guds Land.

Gvad vil Du blive?

Mandens Livsgjerning, fremstillet enkeltvis.

(Forts.)

Naar Tilretningen er endt og alt ved Maskinen i Orden, saa at der skal „trykkes væk“ har Maskinmesteren at paase, at det ene Ark trykkes nøjagtig med samme Farve som det andet, thi intet har en mere forstyrrende Virkning i en Bog, end naar den ene Side viser graa, den anden alt for sort Tryk.

En god Tilretning falder bort, hvis Maskinmesteren ikke forstaa at holde ens Farve, altsaa at stille Farvetøjet ret.

Til Betjeningen af en Hurtigpresse hører foruden Maskinmesteren en Person som „paalægger“ Arkene eller „punkterer“. Begge Ord er Fagudtryk, hvis Betydning jeg her kun forjaaviddt kan forklare, som man derved forstaa Papirets Henførelse til Maskinens Gribemekanisme, om end „Paalæg og Punktering“ er to forskjellige Arbejder.

Maskinmesteren har steds at kontrollere Paalæggersten og hendes Arbejde, samt Maskinens Gang, thi han er ansvarlig for det ham overdragne Arbejde. Paalægningen besørger for Størstedelen af Piger eller Koner. Ogsaa Maskinmesteren maa lære denne, saavel som Punkteringen, og Trykkerlærlingens første Arbejde bestaar gjerne deri.

Foruden Hurtigpresserne besidder mange Trykkerier saakaldte Digeltrykpresser, hvilke maa betjenes af Maskinmesteren. De kan kun benyttes til mindre Arbejder og en intelligent Maskinmester sætter sig med Lethed ind i Behandlingsmaaden.

Videre gives der Dobbelthurtigpresser, firdobbelte, Tosarve- og Rotationsmaskiner. Alle disse fordrer paa Grund af deres komplicerede Mekanisme til sin Betjening dygtige Maskinmestere og trækker disse gode Lønninger, har de til Gjengæld ogsaa et stort Ansvar.

Navnlig ved Rotationsmaskiner, hvilke hovedsagelig benyttes til Trykning af Aviser, ved deres Istandgjørelse hvert Minut kostbare, har Maskinmesteren omhyggelig at paase, at alt før Trykningens Begyndelse er i behørig Orden; man kan derfor ogsaa kun benytte samvittighedsfulde Mennesker til deres Betjening.

Lønningsforholdene er ligesom Sætternes, med den Forskjel, at Maskinmestrene for det meste staa i Ugeløn og ikke beregner deres Arbejde som hine.

Dygtige Folk søges steds og betales godt. Den, som har Lyst og Kjærlighed til Faget, vil ogsaa finde Tilfredsstillelse ved denne Bestjæftigelse, da den er ganske underholdende. En dygtig Maskinmester glæder sig ogsaa steds, naar et Arbejde er lykkedes ham godt og sætter en Værdi i at levere det bedste.

Renlighed er en af Maskinmesterens Hoveddyder. Under Arbejdet bliver hans Hænder ofte tilsmudjede af Olie og Farve, om dette endog saavidt gjørligt undgaaes. Men han har ogsaa Besatning med Papir, som ikke maa tilsmudses. Tid til at vaske Hænderne er ikke altid forhaanden, da maa en Afgjendning af Hændernes værste Smuds paa en Lap eller et Stykke Papir være tilstrækkelig for at kunne gribe fat i et Ark, uden at efterlade de hæslige Spor efter smudsige Fingre. Flere Maskinmestere besidder stor Færdighed heri, andre derimod kan selv med vaskede Hænder ikke gribe fat i noget uden at tilsmudse det. Gutter, som ingen Renlighedsjands har, bør overhovedet ikke blive Trykkere.

Jeg vil ikke undlade at gjøre opmærksom paa, at der er stadig Fare forbunden ved Maskinarbejdet. Trods Fagforeningernes Omsorg for, at de farlige Steder i Dribværket er tilstrækkelig dækkede for at forebygge Ulykker, har dog mange gennem et uforfigtigt Greb mistet sine sunde Lemmer.

Man bør se at undgaa det desværre saa ofte udøvede Kunststykke, under Maskinens Gang at gjøre noget, hvormed Fare er forbunden. I min Praksis har jeg to Gange været Vidne til, at de ved Maskinen bestjæftigede Personer fik sin højre Haand lemlestet; den ene Gang maatte Vedkommende hode med sin Tommelfinger, den anden med to Fingre.

Dette var saakaldet „lette Bestadigelser“, der forekommer beklageligvis ogsaa herre, vær altsaa forsigtig, men ikke ængstelig; thi de Ængstelige er snarest udsatte for en Ulykke.

I mindre Trykkerier hører det med til Maskinmesterens Forpligtelser at holde Kraftmaskinen (Motoren) i Orden. Videre bliver det til Forarbejdelse leverede Papir ikke bragt ham i tilskaaet Stand, i det rigtige Format, men han har selv at besørge Skjæringen paa Papirskjæremaskinen. Anledning til navnlig at lære denne sidste at kjende mangler neppe i noget Bogtrykkeri, og dog har mangen Maskinmester ingen Anelse derom, fordi han ikke har bestræbt sig om den.

Man maa overhovedet ikke sty nogetfontelt Arbejde, thi dette bestjæmmer aldrig. Er der Tid dertil, kan Maskinmesteren idag forsøge at tage fra hinanden Maskinens ene Del, imorgen den anden og lade den rengjøre eller selv gjøre det. Derved lærer man Maskinens Konstruktion nøjere at kjende, saa at en intelligent Trykker bliver istand til selv at afbryde og igjen montere sin Maskine. Jeg advarer dog udtrykkelig imod at foretage noget saadant uden først at have sat sig tilstrækkeligt ind i, hvorledes de enkelte Dele hører sammen; man kunde ellers risikere det Tilfælde, at Maskinmesteren ikke kunde sætte Pressen sammen igjen.

Hvilke Ubehageligheder der kunde opstaa heraf vil let skjønnes, naar man tager i Betænkning, at der ikke altid paa Stedet findes Montører, som kjender Hurtigpressens Konstruktion.

Maskinmesteren bør ogsaa agte nøje paa, at hans Maskine altid ser renslig ud. Ved Smørehullerne løber Olien og Smudset ud; dette maa oftere aftørres, ligesaa Støvet. Paa de blanke Dele bør ingen Røst saa sætte sig, Messingen eller Metallet bør idetmindste pudses hver Lørdag.

Man behøver ikke engang at fortælle en orientlig Maskinmester, at han ej maa besmøre alt omkring Maskinens Farvekasse med Sværte.

Farvekassen er den bedste Grademaal for Maskinmesterens Renlighedsjands. Ser det der urensligt ud, da er det aldeles utvivlsomt, at det ikke kommer Herren an paa, om der findes Smudsflugte paa Papiret.

Med Smøre- og Pussematerialet, Farven, Tilretningspapiret o. s. v. maa han omgaaes sparsomt. Navnlig med dette sidste ødsles der ofte paa en uforvarlig Maade.

Paa de til Formernes Slutning benyttede Afsteger maa han ikke slaa løs med Formnøglen, Hammeren eller nogen anden haard Gjenstand; de kommer til at lide derved og blive ubrugbare.

Allerforsigtigst maa han dog behandle Formen, altsaa Skriften. Lader han nogetfontelt tungt falde derpaa eller støder han ved dens Indhævelse an, saa bliver den bestadiget og ikke mere anvendelig til Tryk. Er der Træsnit i Satser, maa Opmærksomheden fordobles. En Bestadigelse kan ikke saa let gjøres god igjen og koster Penge. Træsnit maa ligesaa tidt komme i Berørelse med Fugtigthed som med Hede. I begge Tilfælde „skaar“ de sig eller revner. Det samme gælder med Hensyn til de i Træ fremstillede Plakattrister. Zinklichéer øggyderer, hvis de vaskes med den til Rensning af Formerne benyttede Lud.

(Forts.)



Fra Stjernernes Riger.

(Fort.)

V.

Ildflugter.



De store Meteoror kaldes Ildflugter. Saadanne store Ildflugter er langt talrigere end nogen skulde formode, naar han ikke har faaet særlig Opmærksomhed herpaa. Det kan heller ikke overraske os, naar vi huffer paa, at naar en Ildflugle kommer, ser det kun ved Sammenblikning af en Række heldige Omstændigheder, at nogen bliver saa heldig at faa være Vidne til Synet. Lad os undersøge de Betingelser, som er nødvendige hertil. For det første maa naturligvis den Jagttager, som ønsker at spejde efter Meteoror, vælge en Station, hvorfra han har det mest ubindrede Syn over Himmelen til alle Sider. Et Skibsdæk paa aabent Hav, eller, endnu bedre, Toppen af et højt Bjerg vil være de bedste Steder til Jagttagelsen. Men kun en meget liden Del af vor hele Atmosfære kan sees af en Jagttager fra et Sted. Derjom en Ildflugle farer ud i Luften, vil den maasse sees, derjom dens Stribe er over Horisonten. Men med tilstrækkelig Nøjagtighed kan vi udregne, at den Del af den hele Atmosfære, som paa ethvert Sted er over Horisonten, kun er $\frac{1}{500}$ af den hele; følgelig er alt, som ser i de øvrige 499 Dele, udelukket fra Jagttagelse. Selv om Himmelen var saa fuldkommen klar, at den kunde uafbrudt betragtes fra et Aar til det andet, kunde vi ikke fra en enkelt Station se mere end en liden Del af hele det Antal af Ildflugter, som i Virkeligheden havde lyst paa den. Man maa ogsaa huske paa, at de Ildflugter, som farer over Horisonten, vil have mange Chancer for at kunne undgaa Opmærksomheden; thi en Jagttager kan ikke altid være paa Bagt. Det vilde være en meget flittig Astronom, som vilde tilbringe 1000 Timer i et Aar paa Bagt efter Stjernestud. Men selv dette vil imidlertid kun beløbe sig til en Time for hver ottende. Vi kan følgelig antage, at Ildflugter vil ligesaa sandsynligt komme i en hver af de øvrige 499 Timer, hvori Jagttageren ikke holder Bagt, som i den ene Time, hvori han er paa Udflugt.

Dette vil forklare, hvoraf det kommer, at, skjønt Ildflugter i Virkeligheden findes i stor Mængde, de Lejligheder, man har til at iagttage dem, er forholdsvis sjældne. Som et tilfældigt Eksempel paa den aarlige Mængde af Ildflugter tager vi Aaret 1877. I det Aar taltes 86 store Ildflugter. De viste sig paa forskellige Steder, baade i den gamle og den nye Verden. Den ivrigste Jagttager maatte prise sig lykkelig, om han kun havde seet en af dem.

Med Hensyn til det prægtige Lys fra nogle af de store Ildflugter, er der talrige Beretninger. Det er ofte berettet, at endog Straalerne fra Juledaenen er svage i Sammenligning med en saadan Ildflugles Glans, og vi finder, at en berømt Astronom forsikrer, at et af disse Legemer udsendte et Lys ligesaa „blændende som Solen“. Men vor Kundskab om Ildflugters virkelige Lyskraft er dog næsten uundgaaelig temmelig mangelfuld. Vi kunde uden Tvivl maale Lyset med al praktisk Nøjagtighed, derjom vi vidste, naar og hvor vi kunde vente at se det, for da kunde vi sætte et fotometrisk Apparat paa det. Men da vi nu ikke har nogen nøjagtig Kundskab, er vi tvungne til at gøre, hvad vi kan, ud af saadanne lejlighedsvisse Sammenligninger, som kan være tjenlige. Den 29de Juli 1878 jaaes en Ildflugle, som kastede et saa glimrende Lys, at „de mindste Gjenstande blev synlige.“ Et Øjenvidne beretter, at da den var paa det klareste, lyfte den som et kraftigt elektrisk Lys i en Afstand af 30—40 Meter, skjønt den sikkert maa have været 7 Mile borte. Ildfluglen maa derfor have udsendt mere Lys end fem Millioner elektriske Lamper.

Lykkelig vilde den Astronom have været, som ledet af Forudviden, kunde have rejst til York om Aftenen den 23de Februar 1879 og paa Toppen af den prægtige Domkirke kunde have tilbragt Natten med Observationer. Han vilde da være bleven Øjenvidne til en majestætisk Ildflugle. Uheldigvis var der ingen Astronom færdig med en Gang til at observere og berette om Begivenheden. Den Tid, da den viste sig, var ogsaa den mest uheldige for tilfældig Jagttagelse. Hvis en natlig Ildflugle ønskede, at dens

Glans skulde blive iagttaget af saa faa Personer som muligt, kunde den ikke vælge nogen Time saa passende som Kl. 3 om Morgenen. De, som sidder længst oppe, er endelig gaaet tilfængs; de, som staar tidligst op, er endnu ikke vaagnet. Det var syv Minutter før Kl. 3, at de saa Spadserende, som endnu fandtes paa Gaderne, saa en pæreformet Ildflugle fare over Himmelen. Domkirkens smukke Facade havde aldrig før straalet i saa romantisk Belysning, den usædvanlige Glans strømmede ind i Vinduerne, ethvert vaagent Øje blev øjeblikkeligt hævvaagent. — Selv de, hvem Lysets Glans ikke fik vaagne, fik bare Lov til at fortsætte sin Søvn et Minut — da et frygteligt Brag lignede en megtig Torden brød ud over Byen, rystende Dørene, Vinduerne og selve Husene. Hele Byen blev alarmeret. Alle kom op. Det var ikke Torden, heller ikke Jordstølv. Det var Ildfluglen, som eksploderede.

En Mand spadserede paa Gaden i Newcastle den samme Morgen. Han strævede sig frem i tæt Mørke og gennem en rasende Snestorm. Pludselig er der Lys over ham og rundt ham. Han ser straks, at det ikke er Lyn. Et Lyn varer kun et Sekund; men medens han kunde tælle til femti, gløder Byen i denne sølsomme Belysning. Og sølsom er den, for det kan ikke sees, hvor Lyset kommer fra. Som Snestormen vilde have skjult Solen om Dagen, saa skjulte den den store Meteor om Natten. Lysets Farve gik fra hvidt over til smukt blaat, før det forsvandt.

Det mærkværdigste Tilfælde af en Ildflugles Eksplosion er vistnok omtalt i Beretningerne om den store Ildflugle, som blev iagttaget saa mange Steder i Amerika den 21de December 1876. I den uhyre Længde af 1000 Mile for denne Meteor over Amerika med en Fart af omtrent 2 eller 3 Mile i Sekundet. Den viste sig først over Kansas i en Højde af 15 Mile. Derpaa gled den over Mississippisøen, over Missouri, passerede til Sydenden af Michigan Søen, gjorde en kort Rejse over Erie Søen, og den kan ikke have været meget langt fra Niagara, da den blev usynlig, og man mistede dens Spor. Da den passerede et Punkt midtvejs mellem Chicago og St. Louis, splittede en frygtelig Eksplosion Meteoren i en Sværm af glimrende Ildflugter, som syntes at forfølge hverandre over Himmelen. Denne Sværm maa have været omtrent 8 Mile lang og 1 Mil bred. Lyden af Eksplosionen hørtes ikke alene i Nabostabet, men blev hørt langt afsted. Bloomington, i Indiana, er 37 Mile fra det Punkt paa Himmelen, hvor Meteoren blev splittet i Stykker, og dog hørtes i Bloomington Lyden af en frygtelig Eksplosion, ja Stødet føltes i en saadan Grad, at de, som lagde Mærke til det, troede, at det maatte være forårsaget af et Jordstølv.

Hvor vældig Lyden var, kan vi saa et Begreb om, naar vi overvejer det Tidsrum, som forløb mellem det Øjeblik, da Indbyggernes i Bloomington saa den glimrende Procession af Ildflugter strømme over Himmelen, og det Øjeblik, da det forferdelige Brag naaede deres Øren. Enhver af os ved, at Glimtet af en Kanon sees før, Skuddet høres, og at jo længere Kanonen er borte, desto længere er det Tidsrum, som forløber mellem Glimtet og Skuddet. Lyden tager 25 Sekunder for at gaa en Mil; Lyset gaar saa hurtigt, at den Tid, som behøves for at gaa en Mil, eller 100 Mile, eller 1000 Mile, er saa kort, at den kan ikke maales.

Synet paa Himmelen havde vakt den højeste Forbauselse; uden Tvivl var det blevet diskuteret af dem, som havde været saa heldige at saa se det. Men den øjeblikkelige Bevægelse var over, Venner havde jagt hverandre Godnat; nogle af dem var naaet hjem, andre, som havde længere Vej, havde gaaet over en halv Fjerding; Jernbanetog havde løbet over en Mil, Avispalter var læste. Mange, som havde seet Meteoren, havde allerede glemt den, da deres Øren blev bedøvede af det frygtelige Brag. Lydbølgerne havde at rejse omtrent saa langt som fra Kristiania til Bergen, og selv med en Fart af en Mil hvert 25de Sekund kan ikke det gøres i mindre end et Kvarter. Sandsynligvis var der mange, som hørte Larmen og saa Lyset, som fandt det vanskeligt at tro, at de hørte sammen.

I Virkeligheden kan vi ikke forundre os saa meget over det forbausende Fænomen baade af Lys og Lyd, som ledsager en pragtfuld, eksploderende Ildflugle. Vi skal ved en Sammenligning vise, hvor stor den Kraftmængde er, som en Meteor har som Følge af sin forferdelige Hurtighed. Vi skal forudsætte,

at Meteoren bestaar af Sten eller af mere eller mindre metallisk Stof, og at den vejer $\frac{1}{2}$ Kilogram. Vi skal undersøge, hvormeget der skal til for at udflyde dette lille Legeme med en Meteor-Fart af 5 Mile i Sekundet. En Kanon vilde kunne frembringe en Hundrede del saa stor Fart, og hertil vilde behøves en Ladning Krudt paa mindst 1 Hektogram. Derjom man kunde tænke sig en Kanon af umaadelig Styrke, saa skulde vi finde, at hvis vi vilde fordele Farten, maatte vi bruge fire Gange saa stor Ladning. For at forøge Farten til det tredobbelte maatte vi forøge Ladningen til det nidobbelte. Hvis Farten skulde forøges ti Gange, maatte vi lægge et Hundrede Gange saa meget Krudt i Kanonen. Endelig, derjom vi kunde arbejde en Kanon, som var stærk nok, og vi vilde bringe Kuglen frem med Meteor-Fart, saa vilde der behøves en Ladning, som var 10,000 Gange saa stor som det Hektogram, der er tilstrækkeligt under almindelig Skydning. Dette lærer os, at den Kraft, som et helt Ton Krudt indeholder, vilde behøves for at give en Sten, $\frac{1}{2}$ Kilogram tung, den samme Fart, som en almindelig Ildflugle har.

Der er en anden lærerig Maade, hvorpaa vi kan saa et sandt Begreb om en Meteor's Kraft til at frembringe frygtelige Virkninger, uagtet dens forholdsvise ringe Størrelse. Vi kan nemlig til Forklaring benytte den store Kraft, som en Dampmaskine har. Lad os tænke paa en megtig atlantisk Dampbaad, hvis Maskine har, lad os sige, 8,200 Hestekræfter. Lad os tænke os, at disse Maskiner havde en saadan færegen Konstruktion, at den Kraft, de har, kunde samles udelukkende paa at give en liden Kugle, som vejede $\frac{1}{2}$ Kilogram, Hurtighed. Kuglen vilde da efter et Minuts Forløb have faaet Meteor-Fart. Hvis den da tabte sin Fart ved at fare sin Vej i et Minut gennem vor Atmosfære, saa vilde den reproducere af den Kraft, som 8,200 Hestekræfter kan udfikle i den samme Tid.

Sæt, at man oppe i Atmosfærens høje Regioner kunde lade nogle Maskiner, hvis samlede Kraft beløb sig til 40,000 Hestekræfter, samle hele denne Kraft paa at frembringe et elektrisk Lys; sæt fremdeles, at den blændende Glans, som saaledes blev frembragt, var ledsaget af et Orkester af Taagehorn, blæste af andre 40,000 Heste! Hvilket Fænomen vilde ikke dette frembringe. De Billeder, vi har brugt til Sammenligning, viser os dog, at en Ildflugle, kun 5 Kilogram i Vægt, og som et Barn kan bære, ejer i sig Evne til at kunne frembringe et saadant Fænomen.

En Ildflugles Pragt er ofte saa pludselig, at vi netop faar et Glimt af den, og saa er den gaaet. Men det er ikke altid saa; det hender undertiden, at Meteorens korte Bane efterlader et tydeligt Spor bag sig, saa at Himmelen kan være forandret i Sekunder og Minutter.

Paa sin frygtelige Bane bliver Meteoren ofte splittet i Stykker og opløst i Damp. Dens glødende Atomer ligger strøede langs Vejen, ligesom de sørgelige Levninger af Napoleons megtige Armé laa strøede paa Vejen fra Moskva.

(Fort.)

At „Illustreret Familieblad“, som redigeres og trykkes i Norge, udkommer hver Lørdag en amerikansk Udgave i Decorah, Iowa. Prisen paa denne er 1 Dollar for Aaret, betalt i Forskud. Subscription modtages ved hvert Kvartals Begyndelse, men ikke for mindre end et Aar ad Gangen. Alle Bestillinger maa være ledsagede af Forskudsbetaling og adresseres til

„Illustreret Familieblad.“

Decorah, Iowa.

Indhold.

Biskop J. C. Geuch. [Med Portræt.] — Solveig. Af Annette Hle. [Fort.] — Præsten. Af V. L. [Fort.] — En Et.-Hansasten Af Lind — Svad vil Du blive? Mandens Livsfilosofi fremstillet enkeltvis. Bogtrykkeren. [Fort.] — Fra Stjernernes Riger [Fort.] — Stockholm. [Billed.] — Ruslands Forviste ved Grændsepælen mellem Europa og Asien. [Billed.] — Paa Vej til Sibirien: Transport af svage og syge Forviste. [Billed.]